

ת"פ 36490/11 - כמאל נאסר נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום בכפר סבא

ת"פ 19-11-36490 מדינת ישראל נ' נאסר

בפני כבוד השופט, סגן נשיאה עמית פריז cmbksh/nasm	cmbal naasr u"o" d'faadi chmdan	נגד משיבה/מأشימה
מדינת ישראל ע"י שלוחת תביעות כפר סבא		

החלטה

לפני בקשה לביטול כתוב האישום המבוססת על הטענות המקדימות: הפרת חובת הידוע בדבר הזכות לבקש שימוש, סיכון כפול, והגנה מן הצדק.

כמפורט בכתב האישום, ביום 19/5/27 (שעה 23:50 לערך) הנאשם עוכב ע"י שוטרים בחשד לניהga ללא רישיון, ובאותו האירוע נתפסה על הנאשם סכין.

כעולה מדברי ב"כ הנאשם, ביום 19/5/28 הנאשם נחקר בתחנת כפר סבא בחשד להחזקת סכין, כאשר באותה החקירה הנאשם לא נسئل לכתובתו המדוקפת, וצוין בחקירה רק כי הנאשם מתגורר בעיר טירה.

ביום 19/7/18 נחקר הנאשם שנית בין עבירה של ניהga ללא רישיון. הנאשם זומן טלפונית לחקירה זו. לטענת ב"כ הנאשם גם בחקירה זו לא נسئل הנאשם לכתובתו המדוקפת, וצוין כי הוא מתגורר בעיר טירה. בחקירה זו לא נאמר לנאשם כי ישנה כוונה להגיש נגדו כתב אישום בעבירה של החזקת סכין.

ביום 4/8/19 נערכ כתב אישום בגין עבירות תעבורה של ניהga ללא רישיון ולא ביטוח, בצירוף הזמנה לדין לבית המשפט לתעבורה ליום 19/9/10. במועד אליו הזמן לדין, הנאשם נשבט בהעדתו, אך ביום 19/1/19 בוטל פסק דין זה, והתחיים דין חדש בעניינו של הנאשם. בדיון זה נגמר דין של הנאשם לפטילה בפועל של רישיון הנהיגה, קנס, פסילה על תנאי ואף מאסר על תנאי.

ביום 22/9/19 נערכה על ידי המأشימה, שלוחת תביעות כפר סבא, הودעה בדבר הכוונה להגיש כתב אישום בתיק שבគורתת, תוך ידוע בדבר האפשרות לבקש שימוש בגין כך. הכתובת המופיעה על הודעת השימוש מתמצית בשם היישוב טירה. לטענת ב"כ הנאשם, הנאשם לא קיבל את הודעת השימוש. המأشימה מצידה לא טענה לכך שההודעה אכן

עמוד 1

נמסרה לנאשם.

ביום 19/11/17 הוגש כתוב האישום בתיק זה המיחס לנאשם עבירה של החזקת סכין שלא כדין.

אי קיומם חובת המידע וזכות השימוש

סעיף 60א(א) לחוק סדר הדין הפלילי קובע כדלקמן:

"**רשות התביעה שאליה הועבר חומר חקירה הנוגע לעבירה פשע תשלח לחשוד הודעה על כך לפי הכתובת המידעה לה, אלא אם כן החלטת פרקליט מוחז או ראש יחידת התביעה, לפי העניין, כי קיימת מניעה לכך.**".

סעיף 60א(ג) לחוק קובע:

"**נשלחה הודעה לפי סעיף זה בדואר רשום, רואים אותה כאילו הומצאה כדין גם ללא חתימה על אישור מסירה.**".

אין מחלוקת על כך שמכتب המידע נשלח לכתובת בה מופיע רק שם היישוב בו מתגורר הנאשם, דבר העשי להקשوت על איתורו בידי הדואר. מהודעתה הנאשם מיום 18/7/18 עולה כי הנאשם נשאל "איפה אתה גר", והנאשם השיב "טירה". מעבר לכך לא נשאל הנאשם אודות כתובתו המדוייקת באותה החקירה. סביר להניח כי כך היו פני הדברים אף בחקירה המוקדמת יותר, שנוסחה לא צורף.

החוק מטיל על רשות התביעה אליה הועבר חומר החקירה, במקרה זה שלוחת תביעות כפר סבא, חובה לשלווח את הודעה המידע לכתובת המידעה לה. אכן, הכתובת אשר הייתה יודעה לה על סמך עיון בהודעות הנאשם, כמו גם ברישומי משרד הפנים, הייתה היישוב טירה בלבד. מוכן אני אף להניח כי אין לזרוף לחובתה של המاشימה לעניינו את אי בירור פרטי הכתובת המדוייקת במהלך גביית ההודעות מהנאשם, שכן מطبع הדברים באותה עת החוקרים הרלבנטיים לא אמרו לחיות ממוקדים בעניין זה אלא בחקירה עצמה.

דא עקא, שבעת שליחת מכתב המידע, שלוחת תביעות כפר סבא, בין נראה אותה חלק מכלל זרועות התביעה במדינה, ובין נראה אותה באופן מצומצם יותר חלק מהஹושים במלאת העמדה לדון במשטרת ישראל, היהת אמורה להיות חשופה למידע נוסף. עסקינו בכך שכחודש וחצי קודם לכן, נשלח על ידי יחידת התנועה טירה במשטרת ישראל אותו זימון לבית המשפט לטעורה, שם מופיעים לצד שם היישוב טירה אף פרטים מדוייקים יותר לשלוח דואר שהינם מספר תיבת דואר ומיקוד.

באופן עקרוני סבירני כי אין בפייטול הארגוני של יחידות העוסקות בהעמדה לדין, בכדי להביא למסקנה שדי לכל יחידה במידע שמצויה בדلت אמותה הפרטנית לצורכי עמידה בדרישת החוק בדבר הכתובות הידועה לרשות התביעה אליה הועבר חומר החקירה. כשם שרשויות תביעה אחראיות מבררת ברישומי משרד הפנים פרטני כתובות, יש לצפות ממנה לברר פרטי כתובות המצויים בידי גורם אכיפתי אחר. אדרבא, שהמדובר במקרה זה בשני גורמי אכיפה שהינן חלק ממשטרת ישראל, אשר אין זה סוד כי מחזיק היא במאגרי מידע לגבי נתונים רלוונטיים לאיתור אזרחים.

יתר על כן, אף אם לא היה מקום למסקנה עקרונית זו, הרי במקרה הפרטני האפשרות לקיום פרטי הכתובות המדיוקים יותר לא הייתה בוגדר אפשרות תיאורתי, שמא לנאים היה מפגש זה או אחר עם גורם אכיפתי אחר, שאגב קיומו על פרטנים חסרים לגבי כתובות. לשலוחת תביעות כפר סבא היה ברור מהומר החקירה שהנאשם אף עבר עבירות תעבורה, וידעה היא לא לכלול את אלה בכתב האישום שהגישה, דבר המעיד על כך שידעה על הגשת כתב האישום בתיק התעבורה בגין עבירות אלה. במצב זה, מי שמעוני באמת ובתמים לעמוד בחותמת הידע, לא היה مستפק בשם היישוב שהופיע בחומר החקירה וברישומי משרד הפנים, אלא במאזץ קל בקהלים היה בוחן כיצד זמן הנאשם בבית המשפט לתעבורה, ואז הפרטנים המשלימים הנדרשים היו באים בפנוי.

ኖכח כל האמור, יש לראות את אותם פרטיים משליימים כחלק מפרטן כתובתו של הנאשם שבו בידיעת המאשימה, כאשר רק התנהלות לא מקובלת במקרה זה מצדיה, שנitin להגדירה בסוג של עצמת עינויים, מנעהアイテור פרטיים אלה והכללתם בהודעתה הידע בדבר זכות הנאשם לבקש שימוש. משכך, הودעת הידע לא נשלחה בהתאם לדרישות הדין, יש לראות את המאשימה כמו שלא עמדה בחותמת הידע.

דומה כי אף המאשימה בתגובה לטיעון המקדמי ערוה לקשי שבהתנהלות לעיל, אך סבורה כי ניתן לרפא זאת באמצעות אמצעי מתון של ערכית שימוש בדיעבד. אכן, בפסיכה הנוגגת, פעמים רבות זהו הסعد שבית המשפט נותן לנאים לאחר שזיהה גם בקיים חובת הידע בעניינו. עם זאת, לטעמי, בנסיבות המיחוזת שתוארו, אין מנוס מהמסקנה שמדובר בפגיעה בעוצמה גבוהה, כך שהמענה יכול להיות רק בביטול כתב האישום, לצורך מתן אפשרות של ממש לנאים לקיים שימוש, בו יפרוש את טענותיו בפני המאשימה, כאשר באותה עת לא מונח לפתחו כתב אישום.

סיכום כפול

לטענת ב"כ הנאשם, המאשימה הגיעה נגד הנאשם כתבי אישום שונים בשני בתים משפט שונים בגין איורע פלילי אחד.

קיימות הבחנה בין טענת "כבר נשפטתי" לבין טענת "סיכון כפול". טענת "כבר נשפטתי" קבועה בסעיף 5 לחוק סדר הדין הפלילי:

"**אין דנים על מעשה שזכה או הורשע קודם לכן בשל עבירה שבו; אולם אם גרם המעשה למוטו של אדם, דנים אותו על כך אף אם הורשע קודם לכן בשל עבירה אחרת שבאותו מעשה; "הרשעה", לענין סעיף זה - לרבות העמדה ל מבחן ללא הרשעה תחילתה.**"

טענת הסיכון הCPF היא טענה רחבה יותר. בשונה מטענת "כבר נשבטתי", טענה זו אינה דורשת פסק דין בתיק האחר, אלא מספיק כי יוזכר סיכון להרשעה בגין העבירה. כך או כך בשתי הטענות יש להוכיח כי מדובר ב"אותו מעשה". "אותו מעשה" ייחסב מבחן בו העבירה שבאים הנוסף מכילה את כל אותן היסודות העובדיים המהווים את העבירה שבאים הבודדים (גם אם לא אחת מן העבירות ישן יסודות נוספים). היסודות העובדיים נלמדים מן ה"אקטוס ראש" של העבירות עצמן ולא מעובדות כתבי האישום.

העבירות של נהיגה ללא רישיון נהיגה ולא ביטוח מהך, ועבירה של החזקת סכין שלא כדין מאייך, אין מכילות את אותן היסודות העובדיים, אף אין כל דמיון זיקה ביניהן. לפיכך טענה הסיכון הCPF או "כבר נשבטתי" אינה רלוונטית במקרה זה, שכן הנאשם לא עמד בסיכון להרשעה בעבירה של החזקת סכין בהליך שהתקיים בבית המשפט לטעורה.

טענת הגנה מן הצדק

לטענת ב"כ הנאשם, המאשימה מתנהגת כלפי הנאשם בזלזול ובחוסר תום לב ובכך גורמת לו נזק בלתי הפיר. ב"כ הנאשם טוען כי המאשימה עשתה צבר של מעשים המצדיקים את ביטולו של כתב האישום מחמת הגנה מן הצדק: הגשת כתבי אישום נפרדים מבלי לידע את הנאשם, העמדתו של הנאשם בסיכון CPF, העובדה כי לא דאגה לידע את הנאשם אודות הזכות לבקש את השימוש, הן בהזדמנויות שהיו פנים מול פנים, והן טלפונית, ואף לא טרחה לברר את כתובתו המדוקית לצורך שליחת מכתב המידע.

פרקтика של הגשת כתבי אישום נפרדים בגין אותו אירוע עובדתי אינה פרקטיקה רצiosa. פרקטיקה זו יוצרת מצב בו הנאשם חש חוסר וודאות ומתח נפשי מוגברים בהיותו טרוד בשני הליכים שונים. בנוסף, על הנאשם להקדיש זמן ומשאבים (אובדןימי עבודה, תשלום לע"ד וכו') כפולים לשני הליכים. ניתן גם כי הדבר עלול להוביל לכפל בירור ראוי ויתכן שאף להכרעות סותרות הקשורות באירוע אחד.

בד בבד, בבית המשפט לטעורה אין סמכות עניינית לברר עבירות שהין פליליות מובהקות. אולם, הפטرون לכך הינו הגשת כתב אישום הכלול את כל העבירות בבית משפט השלום. אולם, אז הדבר עלול לפגוע במידה מסוימת בנאשם, ככל שבסופו של דבר יורשע רק בעבירות התעבורה, שכן הרשעה תיכל במרשם הפלילי הרגיל ולא בזה הייחודי לעבירות תעבורה. בנוסף, התמקדות בעבירות התעבורה בבית המשפט לחייב מbia להליך פשוט ומהיר יותר לגבי עבירות אלה, ובפני בית משפט שהינו מומחה בעניין.

במצב דברים זה, פיצול האישום, אף אם ייחס כגמ, אינו בהכרח מביא לצעד החירג של ביטול כתב אישום מחמת הגנה מהצדק. ואכן, בפסקה ניתן למצוא החלטות בהן בית המשפט ביטולו כתב אישום במקרים מסוימים לצד פסק דין בהם הוחלט שלא לבטל את כתבי האישום. כך למשל, בת"פ (מחוזי ת"א) 40051/08 מדינת ישראל נ' חלפון וע'פ (מחוזי ים) 4817/09 מדינת ישראל נ' איסתם, אליהם ה奉תה המאשימה, לא בוטלו כתבי האישום. לעומת זאת ביטולו כתבי אישום לمثال בת"פ (מחוזי נצרת) 11-10-8644 מדינת ישראל נ' היגאנה, ת"פ (רח') 26030-12-9777 מדינת ישראל נ' נשפיץ.

בשים לב לאמר לעיל, יש לבחון בסוגיה האמורה כל מקרה בהתאם לנסיבותו.

במקרה שבפניו לא ברור מתי נודע בפועל לנאם על קיומו של תיק הפלילי - האם לפני או אחרי שנוצר דין בתיק התעבורה. לטענת ב"כ הנאשם, הנאשם לא היה מודע לכתב האישום בתיק הפלילי בעת ששיטם את תיק התעבורה. לפיכך טוען כי נמנעה מהנאשם האפשרות לשcole האם ברצונו לבקש צירוף תיק התעבורה בבית משפט השלום. כמו כן אצל הנאשם נוצרה ציפייה כי בבית המשפט לתעבורה הוא מסיים את ההליכים אשר נבעו מאותו האירוע.

עם זאת, בחקירותו הראשונה הוחשד הנאשם גם בעבירה של החזקת סכין, ולפיכך היה לו יסוד להניח כי יתכן ופתח נגדו הילך פלילי גם בעבירה זו. מן הסתם אף עורך דין שייצגו בהליך התעבורה, בפניו נפרשו חקירות הנאשם, היה מודע לכך. במצב זה, אם באמת ובתמים היה לנאם ולעורך דין עניין בבחינת הצירוף, היה מקום להמתין עם סיום תיק התעבורה עד למיצוי הבדיקה בעניין. למשל עשו כן, אין מקום שהדבר יהווה עילה בידי הנאשם לביטול מוחלט של כתב האישום הנוכחי.

יתר על כן, יש לבחון אף את האינטראס הציבורי שבחעמדת הנאשם לדין בהליך הנוכחי. לעניין זה, הרו' שהנאשם מואשם בעבירה של החזקת סכין, שהוא עבירה מסווג פשע, ואשר הינה נפוצה מידיו ולא אחת יש בה פוטנציאל לגילשה לעבירות אלימות חמורות. משכך, קיימן אינטראס ציבורי ממש בהגשת כתב האישום בגינה.

נסוף על האמור, במקרים של פיצול איורע בין בית משפט לתעבורה לבית משפט שלום, מקובל דרך כלל, ככל שהתיק הפלילי מסתיים בהרשעה, להביא בחשבון במסגרת שיקולי העונשה את העונש שנוצר בתיק התעבורה. אין כל מניעה כי כך יעשה, אם וכאשר הדבר יהיה רלבנטי, אף בעניינו.

ኖכח האמור לעיל, וכאשר יתר טענות ההגנה מהצדק גולמו בטיעונים פרטניים שנדרנו בנפרד, אין סבור שיש מקום להורות על ביטולו המוחלט של כתב האישום מחמת הגנה מהצדק.

סוף דבר

הנה כי כן, אך ורק בשל נסיבות אי קיום חובת המידע, כתב האישום מבוטל. אין מדובר בביטול מוחלט, אלא זהה שנועד ב כדי לחתה הזדמנות לשימוש, שלאחריו תחולט המשימה האם להגיש כתב האישום מחדש.

ככל שהנאשם לא יפנה למאשימה בבקשת עריכת שימוש תוך 30 ימים מעת המצאת החלטה זו לבא כוחו, הדבר ייחשב כיתור על זכותו לבקש שימוש, על כל המשמע מכך.

המציאות תעbir את ההחלטה לב"כ הצדדים.

ניתנה היום, 26/8/20, בהעדר הצדדים.